

Výskyt a zimovanie labute spevavej (*Cygnus cygnus*) v širšom okolí Piešť'an (Z Slovensko)

Occurrence and wintering of Whooper Swan (Cygnus cygnus) in wider surroundings of Piešť'any (W Slovakia)

Pavel KAŇUŠČÁK¹ & Branislav MATEJOVIČ²

¹Zavretý kút 42/16, 921 01 Piešť'any, Slovensko; kanuscak@kios.sk
²956 07 Behynce 65, Slovensko; b.matejovic@wircom.sk

*Whooper Swan is not a major but a regular migrant and winter guest in wider surroundings of Piešť'any. The first data come from 1861. Since 1997 the birds appear yearly at the area observed. By now we registered one to nine specimens in the time period from October 29 to April 30. The most common place of wintering was the bypass channel of River Váh, from where the birds flew to overnight at the Sĺňava water reservoir. They spent nights at Sĺňava even in the periods when it was frozen. They flew for food also to other biotopes. The maximum flight distance was 10 km. In more cases (five of eight checked birds) they stayed in the area for longer than 100 days. We noticed the difference in flight distance between the channel and other areas. The presence of *Cygnus cygnus* was tolerated by other birds. The major food during the stay was water plants, e.g. *Potamogeton sp.*, *Myriophyllum verticillatum*. In the fields they used to feed themselves with leaves of *Brassica napus*. A partly tamed individual was willing to be fed with bread, rolls and wheat.*

Úvod

Labuť spevavá (*Cygnus cygnus*) ako hniezdíč obýva boreálnu Európu a Áziu od Islandu cez Škandináviu, až na Kamčatku a Sachalin. Rozšírenie v Európe sa menilo v súvislosti s prenasledovaním človekom. Až do zavedenia účinnej ochrany sa početnosť v Európe znižovala a areál sa posúval smerom na sever. Až po r. 1950 sa početnosť v severnej Európe znova zvyšuje a areál rozšírenia sa opäť posúva smerom na juh. Najbližšie k nám hniezdi v Poľsku, kde prvé hniezdenie bolo zaznamenané v r. 1973 (Bauer & Glutz 1968, Tomjaľojć & Stawarczyk 2003).

Na Slovensku patrí druh k menej početným ale pravidelným migrantom a hibernantom (Krištín 2002). Do r. 1941 uvádza Ferienc (1941) iba 6 výskytových lokalít a spomí-

na, že v posledných rokoch sa nevyskytla. V ďalšej práci do r. 1969 uvádza 35 údajov s konštatovaním, že v Čechách a na Morave je vzácnejšia ako na Slovensku (Ferienc 1977). Do r. 1959 údaje o výskyte na Slovensku zhrnul aj Matoušek (1962). V tomto období považoval autor labuť spevavú za najčastejšie sa vyskytujúci druh z labutí na našom území. Vo vydaní Fauny ČR a SR (Hudec 1994) sa uvádza, že v rokoch 1960–1987 nebol výskyt labute spevavej zaznamenaný len v 5 zimách. Vtáky sa nezistili počas mapovania v rokoch 1973–1977. Výskytové údaje z niektorých lokalít na Slovensku v rokoch 1992 až 1994 spomenul Krištín (1995). V rokoch 1980–1999 boli labute spevavé registrované na Slovensku počas zimy spolu v 27 kvadrátoch (6,3 % všetkých kvadrátov), mimo zimy počas migrácie spolu v 23 kvadrátoch (5,4 %).

V tomto príspevku analyzujeme výskyt a zimovanie labute spevavej v širšom okolí Piešťan. Zmieňujeme sa o biotope, potrave a správaní vtákov, ktoré sme zistili počas niekoľkých terénnych pozorovaní.

Výsledky a diskusia

Výskyt a zimovanie v širšom okolí Piešťan

Labuť spevavá je v širšom okolí Piešťan nepočetným, ale od polovice 90. rokov 20. stor. pravidelným migrantom a hibernantom. Prvý záznam o výskyte pochádza už z r. 1861, keď bol zastrelený 1 exemplár pri Kočovciach (Ferianc 1977). Výskyt pri Lúke bez konkrétnejších údajov spomína Schenk (1918). V januári 1949 sa vyskytlo 5 ex. pri Novom Meste n/Váhom (Ferianc 1977). Dňa 27. 10. 1959 1 ex. bol ulovený pri Sokolovciach (Matoušek 1962). Dňa 24. 12. 1969 pozoroval Víťaz na Váhu pri Novom Meste n/Váhom 9 exemplárov (Kaňuščák 1975). Dňa 10. 2. 1975 pozoroval 1 ex. na Váhu pri Brunovciach Richweiss (Kaňuščák 1985). Dňa 30. 4. 1991 pozoroval Víťaz (in verb.) 2 ex. na Váhu pri Novom Meste n/Váhom. Od r. 1997 sme zaznamenali labute spevavé na skúmanom území každoročne. Dňa 21. 2. 1997 priletel 1 exemplár na Váh medzi piešťanské mosty a zdržoval sa tam až do 27. 3. 1997. V zime 1997/1998 sa zdržovali na skúmanom území 3 labute spevavé. Dňa 8.12.1997 prileteli na Obtokové rameno Váhu najprv 2 exempláre. Pri kontrole 27. 12. tam boli už tri labute. Zdržali sa tu do 21. 2. V zime 1998/1999 znova prileteli tri labute spevavé na Obtokové rameno Váhu. Zistili sme ich tam 28. 11. 1998 a zdržali sa až do 13. 3. 1999, keď sme ich naposledy pozorovali na Sĺňave. V zime 1999/2000 znova prileteli 3 labute spevavé na Obtokové rameno Váhu. Zistili sme ich tam 29. 11. 1999. Zdržali sa do 6. 3. 2000. V zime 2001/2002 prileteli 15. 11. 2001 najprv 2 labute na Obtokové rameno Váhu. Dňa 24. 11. 2001 tam boli už štyri labute. Zostali tam do 19. 1. 2002. V zime 2002–2003 prileteli 4 exempláre na Sĺňavu už 7. 11. 2002 (Kočí in

verb.). Naposledy sme ich videli 16. 2. 2003 na ľade Sĺňavy. Dňa 4. 1. 2004 nás upozornil Kúdela (in verb.) na dve labute spevavé, ktoré sa zdržovali na Donanovej vážine v Drahovciach. Výskyt sme ešte v ten deň overili. Vtáky sme potom pozorovali do 8. 2. 2004, keď sme ich videli na ľade Sĺňavy. Dňa 20. 11. 2004 prileteli znova dve labute spevavé na Obtokové rameno Váhu. Striedavo sa potom zdržovali na Donanovej vážine a Obtokovom ramene Váhu až do 19. 3. 2005. Dňa 29. 10. 2005 tiež prileteli dve labute spevavé na Obtokové rameno Váhu. Striedavo sa zdržovali na Obtokovom ramene Váhu a na Sĺňave. Lokalitu opustili 20. 3. 2006. Labute spevavé sme zistili na skúmanom území i v r. 2007. Dňa 21. 1. sme zistili 4 exempláre (2 adultné vtáky a 2 juvenilné vtáky) na štrkovisku pri Novej Vsi nad/Váhom.

Ako bolo uvedené vyššie, vtákmi najvyhľadávanejšou lokalitou bolo Obtokové rameno Váhu. V priebehu desaťročného výskytu, sme ich zaznamenali počas ôsmich rokov na tejto lokalite. Zotrvanie tu môžeme označiť za dlhodobé a svedčiace o skutočnom prezimovaní. Päťkrát vtáky zotrvali na lokalite viac ako 100 dní (106, 100, 101, 120 a 141 dní). Trikrát menej ako 100 dní (70, 88, 51 dní). Jedinec ktorý priletel na Váh pod Kolonádový most v Piešťanoch tam zotrval 35 dní. V zime 2004 sme zaznamenali iba 14 dňový pobyt a v januári 2007 iba jednorazové pozorovanie.

Poznámky k správaniu a potrave

Na Obtokovom ramene sa vtáky zdržovali vždy na vodnej hladine a nevychádzali na breh hrádze. Tu si aj hľadali potravu. Živili sa tu prevažne vodnými rastlinami, ktoré vyhľadávali ponorením hlavy pod vodnú hladinu, alebo ponorili i celú prednú časť tela a zadná trčala do výšky. Pri takomto vyhľadávaní potravy pri dlhodobejšom pobyte sa perie vtákov na temene hlavy vplyvom oxidačných pochodov v bahne zafarbovalo do červena. Takto sme ich mohli potom identifikovať i na iných lokalitách. Iba v zime 2004/2005, vtáky zotrvali celé obdobie pobytu na spomínanej lokalite. Po iné roky, počas dňa zostávali na Obtokovom ramene, na noc však zaletovali na Sĺňavu. Tam odpo-

čivali a nocovali na vodnej hladine, alebo keď bola Sĺňava zamrznutá nocovali aj na ľade. Nocovanie na ľade sme zaznamenali najmenej v piatich zimách. V niektorých rokoch za potravou zaletovali aj na iné lokality. Dvakrát sme ich našli na ratnovskom rigole Sĺňavy, dvakrát na tzv. Donanovej vážine v Drahovciach a dvakrát na priľahlých poliach. Raz to bolo na poli po pravej strane Sĺňavy, inokedy na poli pri Čachtickom potoku v katastri obce Brunovce. V čase záletov boli polia osiate repkou olejkou (*Brassica napus*).

Vtáky počas zimy evidentne neplytvajú energiou a vzdialenosti ktoré museli prekonávať letom, boli relatívne krátke a nepresahovali 10 km. Všetky činnosti ktoré vykonávali, robili spoločne. Máme na mysli vyhľadávanie potravy, komfortné správanie, či presuny na lokality. Iba v zime 2001/2002 keď zimovali štyri exempláre (zrejme dva páry), sa vtáky správali nezávislejšie, oddeľovali sa a preletovali oddelene po pároch aj na iné lokality (napr. na ratnovský rigol Sĺňavy). Veľmi zaujímavé a rozdielne správanie týkajúce sa únikovej vzdialenosti sme v porovnaní s inými lokalitami zaznamenali na Obtokovom ramene Váhu kde úniková vzdialenosť labutí pred človekom, alebo napr. po hrádzi pobežujúcimi psami, bola pomerne veľmi malá. K vtákom sme sa mohli priblížiť na vzdialenosť 30–40 m. Labute ani nevzlietli a iba odplávali do bezpečnejšej vzdialenosti. Prejavovali pritom známky vzrušenia a často sa aj ozývali charakteristickým trúbením. Tie isté jedince sa celkom ináč správali mimo tohto územia. Pri pobyte napr. na ratnovskom rigole alebo na poliach, bola úniková vzdialenosť oveľa vyššia. Tu vtáky pred nami odletovali už pri vzdialenosti 100 až 150 metrov. Je zaujímavé, že nízku odletovú vzdialenosť na Obtokovom ramene Váhu sme zistili tiež pri niektorých druhoch kačíc, napr. *Anas crecca*, *Anas strepera*, *Anas acuta*, ktoré na iných lokalitách, napr. na Sĺňave sa správajú veľmi placho.

Čo sa týka interakcie medzi *C. cygnus* a *Cygnus olor* sme zistili zväčša vzájomné tolerovanie sa. Na Obtokovom ramene obidva druhy prakticky neprichádzali do kontaktu. Dva exempláre vyskytujúce sa v krdli 120 ex.

C. olor na Donanovej vážine sa spolu pásli, aj odpočívali v typickej polohe so zobákom pod krídlom, bez antagonistických prejavov. Iba jedinec vyskytujúci sa v zime 1997/1998 na Váhu pod Kolonádovým mostom, ktorý sa správal ako polokrotký vták a spolu s krdľom asi 50 *C. olor* sa nechal prikrmovať, bol voči ním agresívny. Chniapal okolo seba zobákom, takže si od nich udržiaval určitú vzdialenosť. Po nakŕmení sa oddeľoval od krdľa a odpočíval na brehu (Kaňuščák 1998).

Odhliadnuc od jedinca ktorý sa nechal prikrmovať chlebom, pečivom, príležitostne aj pšenickou, ostatné vtáky sa živili prirodzenou rastlinou potravou. Na Obtokovom ramene, ratnovskom rigole a Donanovej vážine to boli hlavne vodné rastliny napr. *Potamogeton* sp., *Myriophyllum verticillatum*. Na poliach sme zistili iba požieranie listov *Brassica napus*.

Literatúra

- BAUER K. & GLUTZ VON BLOTZHEIM U. 1968: Handbuch der Vögel Mitteleuropas. Band 2, Anseriformes (1. Teil). — Akademische Verlagsgesellschaft, Frankfurt am Main.
- FERIANC O. 1941: Avifauna Slovenska. — Technický obzor Slovenský V, Prírodovedná príloha II, Bratislava.
- FERIANC O. 1977: Vtáky Slovenska 1. — VEDA, Bratislava.
- HUDEC K. (eds.) 1994: Fauna ČR a SR. Ptáci – Aves. Díl I (2. vydanie). — Academia, Praha.
- KANUŠČÁK P. 1975: Avifauna širšieho okolia Piešťan. — Biologické práce 21 (4): 1–132.
- KANUŠČÁK P. 1985: Doplnky k poznaniu avifauny širšieho okolia Piešťan. — Balneologický spravodajca 23: 88–102.
- KANUŠČÁK P. 1990: Kvalitatívna a kvantitatívna skladba ornitocenózy Obtokového ramena Váhu v Piešťanoch. — Balneologický spravodajca 28: 94–112.
- KANUŠČÁK P. 1998: Výskyt labute spevavej (*Cygnus cygnus*) na piešťanskej Sĺňave. — Balneologický spravodajca 36: 260–264.
- KRIŠTÍN A. 1995: K výskytu a ekológii labute spevavej (*Cygnus cygnus*) na Slovensku. — Tichodroma 8: 169–174.
- KRIŠTÍN A. 2002: Labuť spevavá (*Cygnus cygnus*). — Pp.:

109–110. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRISTIN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
MATOUŠEK B. 1962: Fauvistický prehľad slovenského vtáctva. — Acta rer. natur. mus. nat. slov. 8: 3–93.

SCHENK K. 1918: Fauna Regni Hungariae. Aves. — Budapest.
TOMJALOJC L. & STAWARCZYK T. 2003: Awifauna Polski. Rozmieszczenie, liczebność i zmiany. Tom I. — PTPP pro Natura, Wrocław.

Došlo: 19. 2. 2007

Prijaté: 10. 9. 2007

Zimovanie chochlačky bielookej (*Aythya nyroca*) a kačice chrapľavej (*Anas querquedula*) na Dunaji

Wintering of Ferruginous Duck (Aythya nyroca) and Garganey (Anas querquedula) on the River Danube

Peter RÁC

Lermontovova 4, 811 05 Bratislava, Slovensko

Chochlačka bielooká (*Aythya nyroca*) patrí na Slovensku k zriedkavo zimujúcim druhom kačíc, zimné výskyty kačice chrapľavej (*Anas querquedula*) boli na Slovensku zaznamenané len nepravidelne na niektorých lokalitách (Pačenovský & Jureček 2002, Darolová & Danko 2002).

Cieľom predloženého príspevku je zhrnúť zimné výskyty chochlačky bielookej a kačice chrapľavej na slovensko-maďarskom úseku Dunaja, vrátane objektov Dunajského vodného diela (ďalej len skrátene DVD). Zároveň bola prevedená aj revízia publikovaných zimných výskytov z tohoto úseku Dunaja.

Údaje sú spracované nasledovne: dátum, lokalita, číslo štvorca Databanky fauny Slovenska, počet pozorovaných exemplárov, autor pozorovania a pôvodný literárny prameň. Pri publikovaných údajoch, pokiaľ to bolo možné, bola lokalizácia spresnená informáciou u autora. Za zimné výskyty sú považované údaje z mesiacov december až február. Materiál je spracovaný ku dňu 31. 12. 2006.

Zimné výskyty chochlačky bielookej: v zime 1950 na Dunaji v Bratislave (7868) niekoľko ex. (Ferianc 1964, 1977), 24. 1. 1960 Dunaj v Bratislave (7868) 6 ex. (Barčák 1962, 1969), 21. 1. 1981 Dunaj medzi Štúrovom a sútokom s Iplom (8178, 8179) 13 ex. (Hošek 2001 et in litt.), 11. 12. 1985 Dunaj pri Kamenici nad Hronom-Kováčove (8178) 4 ex. (Hošek 2001 et in litt.), 16. 12. 1985 Dunaj medzi Ižou a Patincami (8275) 1 ex. (Fargó 1989, 1996 tab. 551), 18. 1. 1992 Dunaj medzi Veľkými Kosihami a Zlatnou na Ostrove (8273) 3 ex. (Bohuš in Darolová 1993, Darolová et al. 2007), 17. 1. 1994 Dunaj pri Chľabe (8178) 3 ex. (Hošek 2001 et in litt.), 13. 1. 1996 Dunaj pod prehradením v Bratislave-Čunove (7969) 5 ex. (Kovačovský & Rychlík in Darolová et al. 2007), 14. 1. 1996 Dunaj medzi Štúrovom a Mužlou-Čenkovom (8277, 8278) 15 ex. (Botka in Darolová et al. 2007)¹, 24. 2. 1996 rameno pri Bratislave-Rusovciach (7968) 3 ex. (Brinzík & Rybanič in Kalivodová, Darolová 1998 et in verb.), 6. 1. 1997 rameno pri Bake

¹Pačenovský & Jureček (2002) uviedli tento zimný výskyt bez datovania, s lokalitou Štúrovo.

(8170) 2 ex. (P. Rác), 17. 1. 1998 Dunaj medzi Štúrovom a Mužlou-Čenkovom (8277, 8278) 1 ex. (Botka in Darolová et al. 2007), 1. 12. 1999 priesakový kanál DVD pri Bratislave-Podunajských Biskupiciach (7968) 1 ex. (Kúdela & Celec 2002), 15. 1. 2003 dolný prístav v Bratislave (7868) 1 ex. (Dobšovič in Ridzoň 2003), 21. 1. 2003 Dunaj pri Štúrove (8178) 2 ex. (Hošek in Ridzoň 2003, Darolová et al. 2007), 19. 1. 2004 zdrž DVD pri Bratislave-Čunove (7969) 2 ex. (J. Somogyi in verb.), 24. 1. 2004 rameno pri Bratislave-Rusovciach (7968) 2 ex. (J. Dobšovič in verb.), 14. 1. 2005 priesakový kanál DVD pri Bratislave-Rusovciach (7968) 2 ex. (M. Baláz in verb.), 13. 2. 2005 rameno pri Bratislave-Rusovciach (7968) 2 ex. (M. Kúdela in verb.), 12. 1. 2006 priesakový kanál DVD pri Bratislave-Čunove (7969) 4 ex. (J. Svetlík in verb.), 14. 1. 2006 prírodný kanál DVD medzi Vojkou nad Dunajom a Bodíkami (8070) 1 ex. (Demko in Darolová et al. 2007), 18. 2. 2006 odpadový kanál DVD pri Gabčíkove (8171) 1 ex. (L. Viktora in litt.).

Chybné a neakceptované zimné výskyty chochlačky bielookej: Ferianc (1941) a Balát (1963) chybné citujú údaje Ortvaya (1902) o zimovaní *Aythya nyroca* na Dunaji vo veľkom počte. Ortvay (1902, pozri doplnky str. 638) uvádza, že k uvedeným druhom kačíc na stranách 177–180 je treba doplniť ešte: 1. *Fuligula clangula*, ktorá sa v zime vyskytuje na Dunaji vo veľkom počte, v Bratislave prichádza úplne pod mesto a v úseku pri moste a pri plavárni sa potápa (podľa Chernela); 2. *Fuligula nyroca*; 3. *Fuligula ferina*; 4. *Anas strepera*; 5. *Anas penelope*; 6. *Dafila acuta*. O zimovaní *Aythya nyroca* na Dunaji Ortvay (1902) nepíše, poznámka o zimovaní sa týka druhu *Fuligula clangula* (*Bucephala clangula*). Balát (1963) spomína doklad zo 6. 2. 1926 z Bratislavy-Starého hája, ktorý sa nachádzal v coll. SNM Bratislava (doklad bol neskôr pre poškodenie vyradený). Správny dátum zberu je 6. 11. 1926 (opravené podľa Prírastkového katalógu Vtáky, SNM Bratislava), nie je to teda zimný

výskyt. Ferianc (1941) pozoroval na Dunaji pri Bratislave od začiatku februára do konca marca (rok?) 10–20 ex., avšak neskôr (Ferianc 1964, 1977) tento zimný výskyt už neakceptoval. 28. 1. 1945 Dunaj v Bratislave 25 ex. (Somogyi 1946). Po revízii odporúča J. Somogyi (in verb.) tento zimný výskyt neakceptovať. 11. 1. 1983 Dunaj v úseku Gönyű – Szob 10 ex. (Faragó 1984). Neskôr Faragó (1996) tento zimný výskyt neakceptoval.

Zimné výskyty kačice chrapľavej: 8. 1. 1960 – 5 ex., 24. 1. 1960 – 15 ex.², 21. 1. 1961 – 6 ex., 30. 1. 1961 – 2 ex. všetko na Dunaji pri Bratislave (7868) (Barčák 1962, 1969), 10. 1. 1978 Zlatná na Ostrove-Veľký Lél (8273) 1 ex. ulovený (preparoval P. Binder, osteologický materiál v coll. PM Komárno), 18. 12. 1982 Dunaj medzi Veľkými Kosihami a Zlatnou na Ostrove (8273) 3 ex. (Deraj 1988, M. Bohuš & M. Deraj in litt.), 11. 2. 1984 Komárno-Nová Stráž (8274) 4 ex. (M. Bohuš in litt.), 18. 1. 1992 Komárno-Nová Stráž (8274) 10 ex. (Bohuš in Darolová 1993, Darolová et al. 2007)³.

Pod'akovanie

Za poskytnuté údaje a spresňujúce informácie ďakujem M. Balázovi, P. Binderovi, M. Bohušovi, M. Brinzikovi, M. Demkovi, J. Dobšovičovi, V. Hošekovi, R. Jurečkovi, M. Kúdelovi, B. Matouškovi, S. Pačenovskému, J. Somogyimu, J. Svetlíkovi a L. Viktorovi. Časť údajov bola získaná v rámci projektu Zimné sčítanie vodného vtáctva na Slovensku, ktorý koordinuje Slovenská ornitologická spoločnosť/ BirdLife Slovensko. Poďakovanie patrí aj koordinátorom tohoto projektu J. Ridzoňovi a K. Slabeyovej.

Literatúra

- BALÁT F. 1963: Ptačí fauna Žitného ostrova. — Biologické práce 9 (7): 1–83.
- BARČÁK C. 1962: Vodné vtáctvo Dunaja pod Bratislavou v zimnej polovici roka. — Diplomová práca. Prírodovedecká fakulta UK, Bratislava.
- BARČÁK C. 1969: Príspevok k poznaniu ťahového a zimujúceho vodného vtáctva Dunaja pri Bratislave. — Ochrana fauny 3 (3–4): 87–93.

²V práci Barčáka (1969) je v datovaní tohoto zimného výskytu tlačová chyba: namiesto 29. 1. 1960 má byť 24. 1. 1960 (opravené podľa Barčák 1962).

³Kalivodová & Darolová (1998) a Darolová & Danko (2002) citujú tento výskyt s chybným datovaním (január 1993).

- DAROLOVÁ A. 1993: Výsledky zimného sčítania vodných vtákov na slovenskom úseku Dunaja a Moravy za roky 1991–92. — *Sylvia* **29**: 36–40.
- DAROLOVÁ A. & DANKO Š. 2002: Kačica chrapačka (*Anas querquedula*). — Pp.: 136–138. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRISTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
- DAROLOVÁ A., SLABEYOVÁ K., GÚGH J., RIDZOŇ J. & DOBŠOVIČ J. 2007: Sedemnášť rokov zimného sčítania vodného vtáctva na Dunaji – výsledky z rokov 1991–2007. — *Tichodroma* **19**: 115–126.
- DERAJ M. 1988: Poznámky k rozšíreniu avifauny časti Podunajskej nížiny. — Spravodaj múzea (Žitnoostrovské múzeum v Dunajskej Strede) **12**: 35–52.
- FARAGÓ S. 1984: Összefoglaló jelentés a Gönyű – Szob közti Duna szakasz (1791–1708 fkm) 1982/83. téli félévének vízimadár mozgalmáról. — *Madártani Tájékoztató* 1984 (április – június): 110–114.
- FARAGÓ S. 1989: Összefoglaló jelentés a Gönyű – Szob közti Dunaszakasz (1791 – 1708 fkm) 1985. aug. – 1986. ápr. időszakának vízimadár mozgalmairól. — *Madártani Tájékoztató* 1989 (január – jún.), č. 1-2: 70–72.
- FARAGÓ S. 1996: A Duna Gönyű – Szob közti szakasza (1791 – 1708 fkm) vízimadár állományának 10 éves (1982–1992) vizsgálata. — *Magyar Vízivád Közlemények* 1, Soproni Egyetem, Sopron.
- FERIANC O. 1941: Avifauna Slovenska. — *Technický obzor slovenský* 5, Prírodovedná príloha **2**: 127–173.
- FERIANC O. 1964: Stavovce Slovenska 2. Vtáky I. — Vydavateľstvo SAV, Bratislava.
- FERIANC O. 1977: Vtáky Slovenska 1. — VEDA, Bratislava.
- HOŠEK V. 2001: Zimování vodních ptáků na Dunaji a v okolí Štúrova (juhozápadné Slovensko) v letech 1978–2000. — *Tichodroma* **14**: 7–23.
- KALIVODOVÁ E. & DAROLOVÁ A. 1998: Vtáky slovenského úseku Dunaja a Žitného ostrova. — *Združenie Biosféra*, Bratislava.
- KÚDELA M. & CELEC P. 2002: Contribution to the knowledge of occurrence of birds in a seepage canal of the Gabčíkovo hydropower project during the winter half-year (Danubian plain, South-West Slovakia). — *Tichodroma* **15**: 44–52.
- ORTVAY T. 1902: Pozsonyvármegye és a területén fekvő Pozsony, Nagyszombat, Bazin, Modor és Szentgyörgy városok állatvilága. — Stampfel Károly, Pozsony.
- PAČENOVSKÝ S. & JUREČEK R. 2002: Chochlačka bielooká (*Aythya nyroca*). — Pp.: 145–147. In: DANKO Š., DAROLOVÁ A. & KRISTÍN A. (eds.): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava.
- RIDZOŇ J. 2003: Správa zo zimného sčítania vodného vtáctva v sezóne 2002/2003. — SOVS, Bratislava.
- SOMOGYI J. 1946: Ornitologické pozorovania na Dunaji. — *Vesmír* **24** (5–6): 99.

Došlo: 3. 7. 2007
 Prijaté: 9. 10. 2007